

**BESLISSING VAN DE LEIDEND AMBTENAAR VAN DE DIENST VOOR
GENEESKUNDIGE EVALUATIE EN CONTROLE VAN HET RIZIV**

**Inzake: Mevr. A...
Verpleegassistente**

Beslissing uitgesproken krachtens artikel 143, §§ 1, 2 en 3 van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994.

Gezien het onderzoek naar realiteit en conformiteit van de verstrekkingen die mevrouw A... aan de verplichte ziekteverzekering heeft aangerekend, of laten aanrekenen;

Gezien mevrouw A... zowel niet-conforme prestaties, als niet-uitgevoerde verstrekkingen heeft aangerekend aan de verplichte ziekteverzekering, zoals vermeld in de synthesenota.

Gezien het proces-verbaal van vaststelling dd. 26.09.2007 opgesteld lastens mevrouw A..., aangetekend toegezonden aan deze op 02.10.2007.

Gelet op de inbreuken, bedoeld onder artikel 141, § 5 van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, zoals van toepassing ten tijde van de ten laste gelegde feiten;

Gezien de synthesenota betekend aan mevrouw A... met een aangetekend schrijven van 17.02.2009, waarmee ook gevraagd werd haar schriftelijke verweermiddelen binnen een termijn van twee maanden toe te zenden;

Met de brief dd. 8 april 2009 stelde verpleegkundige A..., samen met haar collega's B... en C..., ten aanzien van de tenlasteleggingen:

- naast de op voorhand vastgestelde dagen van hun patiëntenronde behandelden zij patiënten die niet in die ronde waren opgenomen;
- de heer D..., de initiële klachtindiener, wil de klacht thans intrekken;
- zij zijn akkoord dat voor patiënte E... (till. 1) te lang werd aangerekend;
- zij kunnen niet akkoord gaan met de vaststelling dat patiënte F... (till. 2) te hoog zou zijn gescoord;
- gezien de uitvoering van het afbetalingsplan zijn wij verwonderd dat dat de dienst alsnog op de zaak terugkomt.

TENLASTELEGGINGEN

Tenlastelegging 1

Het opstellen, ondertekenen en uitreiken van getuigschriften voor verstrekte hulp met aanrekening in haar naam aan de Z.I.V. van verpleegkundige verstrekkingen die niet werden uitgevoerd.

Verpleegkundige A... bracht ten onrechte forfaitaire honoraria (forfaits A), basisverstrekkingen en toiletten in rekening die niet werden verleend.

Reglementaire basis:

Gecoördineerde ZIV-wet van 14/07/1994, Artikel 53:

“De zorgverleners van wie de verstrekkingen aanleiding geven tot een tegemoetkoming van de verzekering zijn ertoe gehouden aan de rechthebbenden of, bij toepassing van de derdebetalersregeling, aan de verzekeringsinstellingen, een getuigschrift voor verstrekte hulp of van aflevering of een gelijkwaardig document uit te reiken waarvan het model door het Verzekeringscomité wordt vastgesteld, waarop de verrichte verstrekkingen zijn vermeld; verstrekkingen opgenomen in de in artikel 35 § 1, bedoelde nomenclatuur, worden vermeld met hun rangnummer in de genoemde nomenclatuur, of op de manier die is vastgesteld in een verordening die door het Verzekeringscomité is genomen op voorstel van de volgens de aard van de verstrekkingen bevoegde Technische raad ...”

Nomenclatuur van de geneeskundige verstrekkingen: bijlage bij het KB van 14/9/1984

Artikel 1, §1:

“Elke verstrekking wordt in deze nomenclatuur aangeduid met een rangnummer voor de omschrijving van de verstrekking.”

Artikel 1, § 4:

“Op elke nota, opgemaakt ter staving van het verrichten van één of andere verstrekking, moet het in §1 bedoelde rangnummer vermeld worden”.

Artikel 8

Artikel 8, § 1

"1° . Verstrekkingen verleend in de woon- of verblijfplaats van de rechthebbende.

I. Verpleegkundige verzorgingszitting.

A. Basisverstrekking.

425014 Eerste basisverstrekking van de verzorgingsdag ... W 0,879

B. Technische verpleegkundige verstrekkingen.

425110 Hygiënische verzorging (toiletten) ... W 1,184

II. Forfaitaire honoraria per verzorgingsdag voor zwaar zorgafhankelijke patiënten."

425272 Forfaitair honorarium, forfait A genoemd, dat één keer per verzorgingsdag wordt toegekend voor het geheel van de verpleegkundige verzorging, verleend aan de rechthebbende wiens fysieke afhankelijkheidstoestand beantwoordt aan de volgende criteria ... W 3,879

- afhankelijk wegens het criterium zich wassen en het criterium zich kleden (score 3 of 4), en

- afhankelijk wegens het criterium transfer en verplaatsingen en/of het criterium toiletbezoek (score 3 of 4)

"2° Verstrekkingen verleend in de woon- of verblijfplaats van de rechthebbende tijdens het weekeind of op een feestdag.

I. Verpleegkundige verzorgingszitting.

A. Basisverstrekking."

425412 Eerste basisverstrekking van de verzorgingsdag ... W 1,206

"B. Technische verpleegkundige verstrekkingen."

425515 Hygiënische verzorging (toiletten) ... W 1,779

"II. Forfaitaire honoraria per verzorgingsdag voor zwaar zorgafhankelijke patiënten."

425670 Forfaitair honorarium, forfait A genoemd, dat één keer per verzorgingsdag wordt toegekend voor het geheel van de verpleegkundige verzorging, verleend aan de rechthebbende wiens fysieke afhankelijkheidstoestand beantwoordt aan de volgende criteria... W 5,71

- afhankelijk wegens het criterium zich wassen en het criterium zich kleden (score 3 of 4), en
- afhankelijk wegens het criterium transfer en verplaatsingen en/of het criterium toiletbezoek (score 3 of 4).

Gevalsbespreking bij wijze van voorbeeld

Mevr E...

Werden ten onrechte aangerekend (aantal, bedrag en data per maand):

425272	3	43,35	forfait a	6-7-18/4/2006
425670	1	21,68	forfait a	8/4/2006

Totaal ten onrechte E...: 4 verstrekkingen voor een bedrag van € 65,03

Verzeerde verklaart op 09/05/06:

"... Toen ik terug thuis was is er nooit een verpleegster geweest in het klooster, ik waste mezelf ... Ik ben in mijn leven nog nooit in het klooster gewassen door de verpleegster B... of een andere verpleegster. Ik heb me steeds zelf gewassen en aangekleed ..."

Verpleegkundige A... verklaart op 18/06/07:

"... Na de operaties wassen wij de voeten elke dag en ook dagelijks intiem toilet. Ik kan me vergissen qua periode."

Verpleegkundige B... verklaart op 13/06/07:

"... U zegt dat er reeds een forfait A werd aangerekend vanaf augustus 2005. Dit is niet correct. Het zal voor de voetverzorging zijn geweest ..."

Verpleegkundige C... verklaart op 15/06/07:

"... In het begin hebben we haar ook gewassen maar dat heeft niet lang geduurd. Ik denk dat ze in deze periode toch ook geen forfait A scoorde."

Argumentatie:

Het geheel van verpleegkundige verzorging voorzien onder forfait A werd niet verleend. Hoogstens is voetverzorging gebeurd. Alle aangerekende forfaitaire honoraria A werden ten laste gelegd als zijnde niet verleend.

Het betreft hier 4 verstrekkingen Forfait A voor de periode van 01/09/2005 tot en met 30/04/2006 die ten onrechte werden aangerekend voor een bedrag van € 65,03.

Conclusie

In de periode van 01/09/2005 tot 20/11/2006 werden door verpleegkundige A... bij 4 verzeerden 213 verstrekkingen (425110 en 425014: W = 0,879 = 48 ; W = 1,184 = 3; W = 1,167 = 46; 425515 en 425412: W = 1,206 = 33; W = 1,779 = 2; W = 1,754 = 31; 425272: W = 3,825 = 27 ; W = 3,879 = 3; 425670: W = 5,71 = 20) ten onrechte aangerekend voor een bedrag van € 1.593,34, wegens niet uitgevoerd.

Tenlastelegging 2

Het opstellen, ondertekenen en uitreiken van getuigschriften voor verstrekte hulp met aanrekening in haar naam aan de Z.I.V. van verpleegkundige verstrekkingen met een hogere sleutelletterwaarde dan de werkelijk verleende verstrekkingen.

Door het te hoog evalueren van de fysieke afhankelijkheidstoestand van verzekerden werden ten onrechte te hoge forfaitaire honoraria aangerekend.

Reglementaire basis:

Nomenclatuur van de geneeskundige verstrekkingen (bijlage bij het koninklijk besluit van 14/09/1984), art. 8:

Artikel 8, § 1

"1° . Verstrekkingen verleend in de woon- of verblijfplaats van de rechthebbende.

I. Verpleegkundige verzorgingszitting.

A. Basisverstrekking.

425014 Eerste basisverstrekking van de verzorgingsdag ... W 0,879

B. Technische verpleegkundige verstrekkingen.

425110 Hygiënische verzorging (toiletten) ... W 1,184

II. Forfaitaire honoraria per verzorgingsdag voor zwaar zorgafhankelijke patiënten."

425272 Forfaitair honorarium, forfait A genoemd, dat één keer per verzorgingsdag wordt toegekend voor het geheel van de verpleegkundige verzorging, verleend aan de rechthebbende wiens fysieke afhankelijkheidstoestand beantwoordt aan de volgende criteria ... W 3,879

- afhankelijk wegens het criterium zich wassen en het criterium zich kleden (score 3 of 4), en

- afhankelijk wegens het criterium transfer en verplaatsingen en/of het criterium toiletbezoek (score 3 of 4)

"2° Verstrekkingen verleend in de woon- of verblijfplaats van de rechthebbende tijdens het weekeind of op een feestdag.

I. Verpleegkundige verzorgingszitting.

A. Basisverstrekking."

425412 Eerste basisverstrekking van de verzorgingsdag ... W 1,206

"B. Technische verpleegkundige verstrekkingen."

425515 Hygiënische verzorging (toiletten) ... W 1,779

"II. Forfaitaire honoraria per verzorgingsdag voor zwaar zorgafhankelijke patiënten."

425670 Forfaitair honorarium, forfait A genoemd, dat één keer per verzorgingsdag wordt toegekend voor het geheel van de verpleegkundige verzorging, verleend aan de rechthebbende wiens fysieke afhankelijkheidstoestand beantwoordt aan de volgende criteria ... W 5,71

- afhankelijk wegens het criterium zich wassen en het criterium zich kleden (score 3 of 4), en

- afhankelijk wegens het criterium transfer en verplaatsingen en/of het criterium toiletbezoek (score 3 of 4).

Artikel 8, § 5

"§ 5. Nadere bepalingen inzake de forfaitaire honoraria bedoeld in rubriek II van § 1, 1°, 2° en 3° en in rubriek IV van § 1, 1° en 2°:"

"1° De fysieke afhankelijkheidstoestand, bedoeld in rubriek II van § 1, 1°, 2° en 3° en in rubriek IV van § 1, 1° en 2°, wordt geëvalueerd op basis van de hierna vermelde evaluatieschaal:

- a) Zich wassen:
  - (1) Kan zichzelf helemaal wassen zonder enige hulp;
  - (2) Heeft gedeeltelijke hulp nodig om zich te wassen boven of onder de gordel;
  - (3) Heeft gedeeltelijke hulp nodig om zich te wassen zowel boven als onder de gordel;
  - (4) Moet volledig worden geholpen om zich te wassen zowel boven als onder de gordel.
- b) Zich kleden:
  - (1) Kan zich helemaal aan- en uitkleden zonder enige hulp;
  - (2) Heeft gedeeltelijke hulp nodig om zich te kleden boven of onder de gordel (zonder rekening te houden met de veters);
  - (3) Heeft gedeeltelijke hulp nodig om zich te kleden zowel boven als onder de gordel;
  - (4) Moet volledig worden geholpen om zich te kleden zowel boven als onder de gordel.
- c) Transfer en verplaatsingen:
  - (1) Is zelfstandig voor de transfer en kan zich volledig zelfstandig verplaatsen zonder mechanisch(e) hulpmiddel(en) of hulp van derden;
  - (2) Is zelfstandig voor de transfer en voor zijn verplaatsingen, mits het gebruik van mechanisch(e) hulpmiddel(en) (kruk(ken), rolstoel, ...);
  - (3) Heeft volstrekte hulp van derden nodig voor minstens één van de transfers en/of zijn verplaatsingen;
  - (4) Is bedlegerig of zit in een rolstoel en is volledig afhankelijk van anderen om zich te verplaatsen.
- d) Toiletbezoek :
  - (1) Kan alleen naar het toilet gaan, zich kleden en zich reinigen;
  - (2) Heeft gedeeltelijk hulp nodig van derden om naar het toilet te gaan of zich te kleden of zich te reinigen;
  - (3) Moet volledig worden geholpen om naar het toilet te gaan en/of zich te kleden en/of zich te reinigen;
  - (4) Moet volledig worden geholpen om naar het toilet/toiletstoel te gaan en om zich te kleden en om zich te reinigen.
- e) Continentie :
  - (1) Is continent voor urine en faeces;
  - (2) Is accidenteel incontinent voor urine of faeces (inclusief blaassonde of kunsttaars);
  - (3) Is incontinent voor urine (inclusief mictietraining) of voor faeces;
  - (4) Is incontinent voor urine en faeces.
- f) Eten :
  - (1) Kan alleen eten en drinken;
  - (2) Heeft vooraf hulp nodig om te eten of te drinken;
  - (3) Heeft gedeeltelijke hulp nodig tijdens het eten of drinken;
  - (4) De patiënt is volledig afhankelijk om te eten of te drinken."

Artikel 8, § 6

Nadere bepalingen inzake de toiletten (verstrekkingen 425110, 425515, 425913):

...

4° Voor de rechthebbenden:

...

- Die scores van 4 behalen voor de criteria "zich wassen en zich kleden" van de bedoelde evaluatieschaal, mag één toilet per dag worden aangerekend.

Gevalsbespreking bij wijze van voorbeeld

Mevr F...

Evaluatieschaal	Datum	Wassen	Kleden	Verpl.	Toilet	Contin.	Eten
verpleegkundige	05/04/05	3	3	3	2	2	2
verpleegkundige	15/06/05	3	3	3	2	2	2
volgens P.V.	09/05/06	2	2	2	1	1	1
aangerekend	Forfait A						
aanrekenbaar	Toilet 2 x / W						

Verzeerde verklaart op 09/05/06:

"... Dinsdag en vrijdag wast ze mij ... De andere dagen wast ze mij niet. ... Ik was me dan zelf ... Kleden en uitkleden doe ik zelf ... Ik verplaats me buiten met de stok en ga nu binnen met de rollator ... Ik kan heel moeilijk alleen opstaan, het lukt nog wel. Alleen in of uit bed gaat nog ... Ik ga alleen naar het toilet, er gaat niemand met me mee ..."

Verpleegkundige A... verklaart op 18/06/07:

"... Wij helpen haar met het intiem toilet, rug en voeten: gewoonlijk dagelijks ... Zij stapt met een rollator ... Overdag gaat ze met de rollator naar het toilet ... Een zuster helpt haar met de schoenen aan te doen ... Ook 's nachts komt zij alleen op om naar het toilet te gaan ..."

Verpleegkundige B... verklaart op 13/06/2007:

"... Dinsdag en vrijdag moet ze gewassen worden van ons. De andere dagen zijn we soepelder in functie van de noodzaak ... Zij heeft een rollator ... Zij kan nog wel zelfstandig naar het toilet gaan, zich kleden en reinigen ..."

Verpleegkundige C... verklaart op 15/06/07:

"... Tweemaal per week geven we groot toilet ... De zuster doet dan haar schoenen aan en dan kan zij met een rollator rondstappen ... Ik denk dat ze overdag alleen naar het toilet kan gaan, zich kleden en reinigen ... Zij heeft niet altijd hulp nodig bij het kleden ..."

Argumentatie

Forfait A was niet aanrekenbaar: er gebeurde maar 2 x /week een toilet; wassen, kleden, verplaatsen en toiletbezoek waren te hoog ingeschaald en beantwoorden niet aan score 3 voor wassen, kleden en verplaatsen en niet aan score 2 voor toiletbezoek. 13 verstrekkingen forfait A werden ten onrechte aangerekend voor een bedrag van € 186,33.

Conclusie

In de periode van 01/09/2005 tot 20/11/2006 werden door verpleegkundige A... bij 3 verzeerden 109 verstrekkingen 425272: (W = 3,879 = 2; W = 3,825 = 11; 425294: W = 7,371 = 66; 425692: W = 10,944 = 30), wegens het aanrekenen van verpleegkundige verstrekkingen met een hogere sleutelletterwaarde dan de werkelijk verleende ten onrechte aangerekend en dit voor een bedrag van € 2.872,18. De verschilregel werd toegepast tussen de Forfait A en de aanrekenbare

basisverstrekkingen / toiletten; tussen de Forfait B en de Forfait A en tussen de Forfait B en de aanrekenbare basisverstrekkingen / toiletten.

Synoptische tabel

Tenlastelegging	Aantal	Verzek.	Bedrag	Bedrag met verschilregel	Akkoord VVT
Tenlastelegging 1:	213		1.593,34		1.593,34
niet uitgevoerd 425014 - 425110 - 425412 - 425515 - 425272 - 425670					
Tenlastelegging 2:	109		2.872,18	1.208,62	1.663,56
overscoring 425272 - 425670 - 425294 - 425692					
Totaal	322		4.465,52		3.256,90

Verpleegkundige A... was bereid tot vrijwillige terugbetaling van € 3.256,90.

Tot op heden betaalde zij hiervan € 2.100,- terug.

* * *

BESLISSING

Het dossier werd behoorlijk ingezien en onderzocht.

Krachtens artikel 169 van de wet betreffende de verplichte verzekering van geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994, stellen de inspecteurs en de controleurs van de Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle, naar aanleiding van hun controleopdracht, overtredingen van de wets- en verordeningsbepalingen betreffende de verzekering voor geneeskundige verzorging of de uitkeringsverzekering vast en stellen proces-verbaal op, die **bewijskrachtig** zijn behoudens tegenbewijs.

Overeenkomstig artikel 12 van Arbeidsinspectiewet van 16 november 1972, mag de naam van de klager niet bekend gemaakt worden.

De oorsprong van het onderzoek is bovendien irrelevant.

Het feit dat een klachtgever later zijn klacht opnieuw intrekt, doet geenszins afbreuk aan de gedane vaststellingen.

- Inzake tenlastelegging 1 :

Uit de verklaringen van de verzekerden blijkt dat door verpleegkundige A... ten onrechte forfaitaire honoraria (forfaits A), basisverstrekkingen en toiletten werden aangerekend aan de Z.I.V. die niet werden verleend.

Het feit dat zij eveneens verzekerden verzorgden die niet in de patiëntronde waren opgenomen, doet niet ter zake. Mevr. G..., de enige verzekerde waarvan verklaard werd dat zij niet op de toer stond, werd niet tenlastegelegd.

De tenlastelegging wordt niet betwist.

- Inzake tenlastelegging 2 :

Uit de verklaringen van de verzekerden in verband met hun fysieke afhankelijkheids-toestand blijkt dat deze overschat werd op de evaluatieschalen voor verpleegkundige verzorging waardoor ten onrechte verstrekkingen aangerekend werden met een hogere sleutelletterwaarde dan de werkelijk aanrekenbare verstrekkingen.

Het verschil in de verzekeringstegemoetkoming tussen de werkelijk verleende verstrekking, Forfait A, Basisverstrekking/toilet; en de door verpleegkundige A... aangerekende verstrekking, Forfait A en Forfait B werd ten laste gelegd.

Wat betreft verzekerde F... werd de overscoreing aangetoond op basis van de verklaringen van de verzekerde én op basis van de verklaringen van de betrokken verpleegkundige zélf. De scores op de evaluatieschaal werden te hoog ingeschat voor "wassen, kleden, verplaatsing en toilet", waardoor slechts twee toiletten per week mochten worden aangerekend i.p.v. een forfait A.

* * *

Van ieder zorgverlener wordt verwacht dat zij voldoende kennis heeft van de vigerende reglementaire bepalingen. Vooral van die nomenclatuurcodes die specifiek tot het beroepsdomein van de verpleegkundige behoren.

De verpleegkundige is als zorgverlener steeds verantwoordelijk is en blijft voor alle prestaties die zij heeft aangerekend aan de verplichte verzekering onder haar eigen naam.

De leidend ambtenaar benadrukt dat een zorgverlener altijd strafbaar is wanneer hij zich niet gedraagt of voegt naar de wettelijke en reglementaire bepalingen van de verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen. Bedrieglijk opzet is niet vereist in het administratief recht opdat zou kunnen gesanctioneerd worden.

Een administratieve geldboete kan zelfs worden opgelegd in geval van louter administratieve vergissing, onachtzaamheid, slordigheid of onwetendheid.

Gelet op wat voorafgaat, moet de leidend ambtenaar vaststellen dat de aangehouden feiten inbreuken uitmaken op de voornoemde artikelen van de bijlage van het koninklijk besluit van 14 september 1984 tot vaststelling van de nomenclatuur van de geneeskundige verstrekkingen inzake verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen.

Het ten onrechte aanrekenen aan de verplichte ziekteverzekering van niet-uitgevoerde verstrekkingen is een zeer ernstige inbreuk die geenszins kan aanvaard worden, zodat een effectieve administratieve geldboete zich opdringt.

Bij de bepaling van de sanctiemaat kan evenwel de afwezigheid van antecedenten in hoofde van mevrouw A... als verzachtende omstandigheid worden aangenomen.

OM DEZE REDENEN,

De leidend ambtenaar van de Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle van het RIZIV verklaart, na inzage van het dossier en de verweermiddelen van verpleegassistente A... te hebben onderzocht, de tenlasteleggingen **bewezen en weerhoudt ze dus**.

Verpleegassistente A... moet bijgevolg, krachtens artikel 141, § 5 van de gecoördineerde ZIV-wet van 14 juli 1994, zoals van kracht vóór 15 mei 2007 en in casu nog steeds van toepassing overeenkomstig de overgangsbepaling voorzien in artikel 112 van de wet van 13 december 2006, de totale waarde van de ten onrechte aangerekende verstrekkingen terugbetalen, nl. **€ 3.256,90**.

Aangezien zij hiervan reeds eerder € 2300,- terugbetaalde, moet mevrouw A... nog de som van **€ 956,90** betalen.

Bovendien spreekt de leidend ambtenaar, gelet op de ten onrechte aanrekening van niet-uitgevoerde en niet-conforme prestaties, op grond van voornoemd artikel 141, § 5 een **administratieve geldboete uit van € 2.425,12, waarvan € 1.593,34 effectief en € 831,78 met opschorting gedurende de periode van drie jaar**, namelijk :

- voor de niet-uitgevoerde prestaties (tll. 1) : 100 % van de waarde van de ten onrechte aangerekende verstrekkingen of € 1.593,34 effectief ;
- voor de niet-conforme prestaties (tll. 2) : 50 % van de waarde van de ten onrechte aangerekende verstrekkingen of € 831,78 met opschorting gedurende de periode van drie jaar.

Het bedrag van **€ 2.550,24** (€ 956,90 + € 1.593,34) moet worden betaald door overschrijving op het rekeningnummer 679-0019779-88 van het RIZIV, binnen de maand te rekenen vanaf de dag waarop de beslissing is ontvangen, met dien verstande dat de niet-betaling van het geheel van deze som of elke laattijdige aanbetaling, het resterend verschuldigd saldo van rechtswege onmiddellijk invorderbaar maakt via de Administratie van de belasting over de toegevoegde waarde, registratie en domeinen, overeenkomstig de bepalingen van artikel 94 van de wetten op de Rijkscomptabiliteit, gecoördineerd op 17 juli 1991.

De leidend ambtenaar,

Dr. Bernard Hepp
Geneesheer-directeur-generaal